

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. I. cap. 23. de Eorundem Authore

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

multis baptizatis vitâ atque doctrinâ præponere se minimè dubitent, supervacaneum sibi esse credere baptizari, quando ad illum mentis habitum se crederent pervenisse, ad quem multi baptizati adhuc conarentur ascendere. Libuit hæc duo augustissimi Doctoris loca præcunte Chemnitio ad Ejus Innocentiam contra Bellarmini accusationem prolixius huc exscribere, quia suo postmodum loco iterum usui erunt, ubi in specie de Baptismi necessitate erit agendum, bono cum Deo.

CAPVT VIGESIMVM ET TERTIVM,

DE

Sacramentorum auctore vel Institutore.

DE hoc quidem nulla videtur esse inter Evangelicos & Papistas controversia, utrisque solum pro Sacramentorum institutore agnoscentibus Christum. Et tamen, ne quid controversiæ desit Bellarmino, Evangelicos etiam hic sibi facit adversarios, docentes, *Sacramenta, ea nimirum, que ipsi pro veris agnoscunt Sacramentis, à solo Christo esse instituta, Baptismum videlicet & Eucharistiam, cætera verò, que Papæ hisce duobus addunt, non esse à Christo.* Adversus hunc, quem dicit, errorem monet decrevisse Synodum Tridentinam, *omnia novæ Legis sacramenta esse à Christo instituta, & quidem, ut Bellarminus Concilii Interpres (nescio, an authenticus,) intelligit & explicat, non mediatè, sed immediatè.* Inter cætera, quibus Decretum hoc ivit confirmatum, sequentia etiam Augustini verba laudavit, scribentis, *ipsum primò Dominum, Apostolicam deinde Disciplinam ir adidisse Ecclesiis Sacramenta.* De hoc Sancti Patris testimonio antè jam circa vocis Sacramenti usum apud Patres fuit actum, ageturque de eo post etiam in enodandâ Quæstione de Sacramentorum numero? Nunc ad Instituti præsentis rationem pertinet, ut iteratè hic observetur, quia pluribus supra testimoniis ex non uno Scriptorum augustissimi Doctoris fuit demonstratum, vocem Sacramenti ab Eo aliisque Doctoribus Ecclesiæ in ampliori longè sensu fuisse adhibitam, quàm hodiè: impertinenter planè ad Ejus provocari auctoritatem in hæc de auctore eorum Sacramentorum quæstione, quæ strictiori sensu dicuntur Sacramenta, cum ipse agnoscat Bellarminus, aliter judicandum esse de auctore ceremoniarum Ecclesiasticarum, vel juxta alios Sacramentalium, utpotè circa quas non planè nihil valere Disciplinam, quam Augustinus dicit Ecclesiasticam, non inviti largiuntur Evangelici, in eo quoque Augustinum suæ Sententiæ agnoscentes antecessorem & Veritatis orthodoxæ testem, ut infra amplius demonstrabitur, dum hoc ipso in loco, quem Bellarminus in suæ Sententiæ, septemque Sacramentorum propriè ita dictorum confirmationem citavit, eorum tantummodò Sacramentorum facit mentionem, quæ ab Evangelicis pro Sacramentis propriè ita dictis habentur, Baptismi nimirum & Eucharistiæ, quæ traditioni Dominicæ & Apostolicæ Disciplinæ adscribens Sanctus Pater aliter intelligi vel explicari non debet, quàm eo sensu, quo Paulus de semetipso scripsit, quod à Domino acceperit Corinthiis in expositione Mysterii Eucharistiæ & præscriptâ celebrationis methodo traditum.

lib. III. de
Doctr.
Christ.
cap. 9

CAPVT VIGESIMVM ET QVARTVM,

DE

Ordinario Sacramentorum Ministro.

NON attentâ in examine hujus capitis illâ grandi injuriâ, quâ Lutherum de insigni heterodoxiâ facere laborat suspectum Bellarminus, dum, quæ is ex hypothesi non concessâ, & fortè non dabili, de ministerio verbi & Sacramentorum in Ecclesiâ per Sathanam factò vel faciendò innocenter scripsit, eidem imputavit, ac si de ordinaria administratione Verbi & Sacramentorum illud intellectum voluerit, contra quam alibi Apologias pro Lutheri orthodoxiâ scriptas legere est, huc, utpotè ad præsens Institutum impertinentes prolixè non exscribendas: ea nunc Lutheri Sententiæ per auctoritatem Augustini est vindicanda, quâ Laico etiam homini, sed Christiano & baptizato, in calu necessitatis, sicut ministerium Verbi, ita & Sacramentorum, Baptismi præsertim, utpotè magis necessarii, quàm Eucharistiæ, non denegavit, neque illius administrationem esse invalidam judicavit. Quem enim ad modum Lutherus nusquam omnibus in universum Christianis, absolute & simpliciter, potestatem Verbi & administrationem Sacramentorum

vid. D.
Dannh.
Mysterios.
p. 117.
& 116.